

Liito-orava

Asuinalue: kuusimetsät, joissa kasvaa myös lehtipuita

Koti: tikkojen vanhat kolot puussa

Ruoka: siemenet, silmut, versot, lehdet, pähkinät, marjat

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Metsäjänis

Asuinalue: metsät, pensaikot, niityt, pellot ja rannat

Koti: kasvien tarjoama suojapaikka

Ruoka: nuorten lehtipuiden ja pensaiden oksat ja kuori (haapa, pajut, koivu, leppä ja pihlaja), ruohokasvit, varvut

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Palokärki

Asuinalue: vanhat mäntymetsät

Koti: kolo suuressa puussa (haapa, mänty)

Ruoka: puussa elävät toukat ja täyskasvuiset hyönteiset, muurahaiset

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Ilves

Asuinalue: kalliot, vanhat metsät

Koti: kallion kolo

Ruoka: muut eläimet: jänikset, kanalinnut, pikkunisäkkäät, valkohäntäkauriit, ketut

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Pohjanlepakko

Asuinalue: metsät, peltomaisemat ja ihmisten lähellä

Koti: puiden suuret kolot ja talojen ullakot, talvella maanalaiset suojat, luolat ja kolot

Ruoka: yökköset, kovakuoriaiset ja pienet kaksisiipiset

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Hömötiainen

Asuinalue: havu- ja sekametsät, joissa on lahopuita

Koti: kolo koivun tai lepän lahopökkelössä, kovertaa itse kolon, pesii harvoin valmiiseen koloon

Ruoka: hämähäkit, hyönteiset, talvella myös siemenet

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Kettu

Asuinalue: monenlaiset paikat metsissä ja maaseudulla sekä kaupungissa

Koti: käytävät kivikossa tai hiekkarinteissä

Ruoka: peltomyyrä, pikkujyrsijät, jänikset, siemenet, marjat

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Metsähiiri

Asuinalue: erilaiset metsät ja metsänreunat

Koti: heinistä ja sammalista muovailtu pallo, kätkeyty maanalaiseen käytävään tai puun juuristoon

Ruoka: siemenet, pähkinät, versot, silmut, marjat, selkärangattomat eläimet

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Peippo

Asuinalue: kaikenlaiset metsät ja metsänreunat, puistot, pihapiirit

Koti: pesä on hyvin naamioituneena oksan haarassa

Ruoka: siemenet ja kesällä selkärangattomat

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Punarinta

Asuinalue: kuusivaltaiset metsät

Koti: kannonkolossa tai puunjuurakossa pienen puun juurella, joskus myös avopöntössä

Ruoka: selkärangattomat eläimet, siemenet, marjat

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Hippiäinen

Asuinalue: kuusimetsät

Koti: pallomainen naavasta, sammalista ja hämähäkinseitistä rakennettu pesä riippuu oksan alla

Ruoka: hyönteiset, hämähäkit

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Kekomuurahainen

Asuinalue: havumetsät

Koti: osittain maan alla ja maan päällä näkyvänä kekona

Ruoka: hämähäkit, hyönteiset, toukat, kastemadot, raadot, siemenet ja kirvojen erittämä mesikaste

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Pohjantikka

Asuinalue: iäkkäät havumetsät, joissa on kuivia kuusia

Koti: kolo elävässä tai kuollessa kuusessa, hakkaa uuden pesäkolon joka vuosi

Ruoka: erikoistunut kaarnakuoriaisten toukkiin

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Huuhkaja

Asuinalue: kallioiset metsäympäristöt ja kaupungit

Koti: kuoppa kivikkoisessa maassa, kalliojyrkänteellä, puun tai kaatuneen puun juurissa

Ruoka: jänikset, rotat ja muut pikkunisäkkäät, linnut

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Haavansahajumi

Asuinalue: vaurioituneet tai kuolleet haavat

Koti: haavan paksussa kuoressa

Ruoka: haavan puuaines

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Käpytikka

Asuinalue: kaikenlaiset metsät

Koti: pesäkolo useimmiten haavassa

Ruoka: kesäisin lehvästössä elävät toukat, talvisin männyn ja kuusen siemenet

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Puukiipijä

Asuinalue: vanhat kuusikot ja sekametsät

Koti: irtautuneen puunkuoren ja rungon välissä, puukiipijäpöntössä, rakennuksissa lautojen raossa, halkopinossa

Ruoka: selkärangattomat eläimet

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Kaskikeiju

Asuinalue: palaneet metsät

Koti: suuret, vanhat, osin palaneet ja lahoavat koivut ja kuuset

Ruoka: lahopuu

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Metsäsittiäinen

Asuinalue: kaikenlaiset metsät

Koti: kolo lantakasan alla

Ruoka: lanta, mätänevät sienet

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Ruskoukonkorento

Asuinalue: seisovat tai hitaasti virtaavat vedet

Koti: runsaskasvisissa jokisuvannoissa, merenlahdissa ja lammissa

Ruoka: hyönteiset

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Sisilisko

Asuinalue: kosteat ja lämpimät ympäristöt, esimerkiksi niityt, peltojen ja teiden varret, metsien reunat, suot ja kalliot

Koti: puun juurien alla, kivienkoloissa, syvällä maan alla

Ruoka: hämähäkit, kastemadot, isot perhoset, hyönteiset, toukat

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Nokkosperhonen

Asuinalue: niityt, avoimet metsät

Koti: nokkonen

Ruoka: nokkonen, kukkien mesi, toukat syövät myös lehtiä

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Metsähyttynen

Asuinalue: kaikenlaiset metsäiset ympäristöt, joissa on lammikoita

Koti: ojat ja metsälammikot

Ruoka: toukat syövät pieneliöitä vedestä, aikuiset syövät kukkien mettä, naaraat imevät nisäkkäiden verta

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Vaskitsa

Asuinalue: kosteat, lehtomaiset ja harvapuiset maastot

Koti: piilo kivenkolossa, oksien alla tai lehtikarikkeen seassa, talvehtii kivilouhikoissa, kantojen alla ja lehtikarikkeen peittämissä puiden juuristoissa

Ruoka: etanat, kastemadot

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Sitruunaperhonen

Asuinalue: avoimet ja puoliavoimet maastot, metsänreunat, niityt, pellot, pientareet ja puutarhat

Koti: paatsaman lehtien alla

Ruoka: toukan ravintokasvina paatsama, aikuiset imevät kukkien mettä

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Kyy

Asuinalue: peltojen ja soiden reuna-alueet, kalliot ja nuori metsä

Koti: kivikossa tai puiden juurien alla

Ruoka: myyrät, hiiret, päästäiset, sammakot, sisiliskot, linnunpoikaset, linnunmunat

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Yövilkka

Kasvupaikka: vanhat sammaleiset havumetsät, kivikkoiset ja mäkiiset alueet

Muuta: monivuotinen kämmekkäkasvi, elää symbioosissa sienijuuren kanssa

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Puolukka

Kasvupaikka: kuivat havumetsät, korvet, rämeet, kalliot, tunturikankaat

Muuta: Suomen arvokkain, satoisin ja eniten kerätty luonnonmarja

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Maitohorsma

Kasvupaikka: valoisat metsät, lehdot, palopaikat, hakkuualueet

Muuta: monivuotinen, syötävä kasvi, talvehtii maavarren avulla

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Kangasmaitikka

Kasvupaikka: havumetsät, kalliot, rämeet, pientareet

Muuta: puoliloinen, joka imee ravintoa naapurikasvien, ennen muuta männyn ja puolukan juurista

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Sinivuokko

Kasvupaikka: tuoreet ja kuivat lehdot

Muuta: leviää vain muurahaisten levittä-
mien siementen avulla

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Vanamo

Kasvupaikka: laajat ja vanhat luonnontilai-
set sammaleiset kuusimetsät

Muuta: hakkuut, metsien pirstominen,
maanpinnan käsittely ja lannoitus haittaa-
vat vanamoaa

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Mustikka

Kasvupaikka: tuoreet havumetsät, korvet,
tunturikankaat

Muuta: ei viihdy kuivassa, paahteisessa
ympäristössä

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Käenkaali (ketunleipä)

Kasvupaikka: varjoisat kuusikot, lehtomaiset
metsät, lehdot

Muuta: monivuotinen kasvi, joka on sopeutu-
nut kasvamaan metsänpohjan varjossa

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Metsätähti

Kasvupaikka: kuivat ja tuoreet metsät,
lehdot, suot, metsäniityt

Muuta: leviää tehokkaasti maarönsyistä

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Hiirenporras

Kasvupaikka: kosteat lehdot, puronvarret,
rehevät korvet, ojat

Muuta: suuri saniainen

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Rahkasammal

Kasvupaikka: suot ja kosteat tundra-alueet

Muuta: rahkasammalet muodostavat maatuessaan turvetta

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Pikkusahasammal

Kasvupaikka: kosteat, varjoiset kallioseinät, rotkot

Muuta: vaarantunut, metsähakkuut ovat vähentäneet pikkusahasammaleen elinympäristöjä

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Kanerva

Kasvupaikka: kuivat ja valoisat paikat esimerkiksi kalliot ja havumetsät

Muuta: ikivihreä varpukasvi

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Kerrossammal

Kasvupaikka: havumetsät, sekametsät

Muuta: kasvaa usein lahoppuulla ja kivillä

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Suppilovahvero

Kasvupaikka: sammaleiset havumetsät, tuoreet kuusikot, lehdot, sekametsät, syvällä sammalessa; kuusen juurisieni eli elää yhdessä kuusen kanssa

Muuta: erinomainen ruokasieni

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Haapariippusammal

Kasvupaikka: vanhat, kuusivaltaiset metsät ja lehdot, lehtipuiden rungoilla, joskus myös kivillä

Muuta: vaarantunut, sillä elinympäristöt ovat vähentyneet metsien hakkuiden ja lehtojen kuusettumisen takia

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Seinäsammas

Kasvupaikka: mäntymetsät

Muuta: muodostaa usein koko metsänpohjan peittävän yhtenäisen maton

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Herkkutatti

Kasvupaikka: tuoreet kuusimetsät, kuusen juurisieni eli elää yhdessä kuusen kanssa

Muuta: erinomainen ruokasieni

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Valkokärpäsieni

Kasvupaikka: tuoreet kuusimetsät, korvet, lehdot, paksut sammalikot, kuusen ja lehtipuiden juurisieni

Muuta: tappavan myrkyllinen

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Naava

Kasvupaikka: vanhat metsät

Muuta: puiden oksilta roikkuva partamainen jäkälä, herkkä ilmansaasteille

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Palleroporonjäkälä

Kasvupaikka: kuivat mäntymetsät, kalliot, avotunturit

Muuta: porojen ja metsäpeurojen ruokaa

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Pöckelökääpä

Kasvupaikka: sekametsät, kasvaa kuolleissa ja kuolevissa koivuissa

Muuta: yksivuotinen lahottajasieni

HALTIA
SUOMEN LUONTOKESKUS

Raidankeuhkojäkälä

Kasvupaikka: luonnontilaiset sekametsät, kasvaa vanhan haavan tai raidan rungolla

Muuta: herkkä muutoksille

Taulakääpä

Kasvupaikka: sekametsät, erityisesti koivut, kasvaa sekä pystyyn kuolleissa rungoissa että kaatuneissa elävissä ja kuolleissa puissa

Muuta: lahottajasieni, josta ennen tehtiin tulen sytyttämiseen tarvittavaa taulaa

Isohirvenjäkälä (islanninjäkälä)

Kasvupaikka: kuivat havumetsät, harjut, kalliot

Muuta: käytetty pula-aikana lisäravintona